

כאשר נגלה הקב"ה למשה בסנה וגילה לו שבמקום הזה ייתן תורה לישראל, רמז לו בסנה - שהוא שיח קטן - ש'אש התורה' תנוח דווקא על השפלים והענוותנים, ולא על בעלי גאווה. לכן נקרא הר סיני כך, על שם הסנה³ - המרמז על מידת הענווה. לזאת רמזה משנתנו: משה זכה לקבל תורה 'מסיני' - מהיותו עניו⁴.

משה רבנו ניסה בכל תוקף לסרב להיות השליח להוציא את בני ישראל מארץ מצרים, ובעיקר ממה שטען (שמות ג; יא): "מי אנכי כי אלך אל פרעה, וכי אוציא את בני ישראל ממצרים". על זה השיב לו הקב"ה: "ויאמר כי אהיה עמך, וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה". ולכאורה קשה, איזו אות נתן לו הקב"ה כעת במה שיעבדו את האלקים אחר כך בהר זה? וכי רק אז יתגלה לו למפרע שהקב"ה שלחו?!⁵

וזה לשון ה'אור החיים' הקדוש: "וזה לך האות כי אנכי גרמתי הדבר שיהיה שליחות זה על ידך, בהוציאך וגו' על ההר הזה סיני בקודש, פירוש ההר הנמוך שבהרים, ואין אני בוחר בהרים הרמים כתבור וחרמון, הא למדת כי אין אני חפץ אלא בנמוכים כמוך העניו והשפל בעיניך ובהר "הנמוך" הזה, וכל זה תשובה לטענת וכי אוציא וגו'".

משה קיבל תורה מסיני ומסרה

מדוע נאמר "משה קיבל תורה מסיני" - ולא "משה קיבל את התורה" - בה"א הידיעה⁵ - כמו שאנחנו אומרים לאחר קריאת התורה: 'וזאת התורה אשר שם משה'? ועוד, מדוע מתחילה המשנה בלשון קבלה וממשיכה בלשון מסירה, ולא כתובה בצורה עקבית - או הכל בלשון קבלה: 'משה קיבל תורה מסיני ויהושע קיבל ממשה וכו', או הכל בלשון מסירה: 'הקב"ה מסר תורה למשה ומשה מסרה ליהושע ויהושע לזקנים וכו'?

מקורות והערות

³ כידוע שיש בכל חלקיק של הר סיני דמות הסנה.

⁴ ועיין עוד ב'כלי יקר' שמות יט; ב בסוף דבריו, ותמצא נחת.

⁵ וכמו שנאמר במשנה ב'.